



КОПІЯ

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 17.05.2013 № 99-р

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ХАРКІВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН»

Директорові

Карамшуку М.Ф.

вул. Енгельса, 29, м. Харків, 61012

Про припинення бездіяльності

В ході розгляду заяв гр. [REDACTED] (м. Харків, вул. [REDACTED]) та [REDACTED] (м. Харків, [REDACTED]) про вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ХАРКІВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН» (надалі – Підприємство, КП "Харківський метрополітен") порушень законодавства про захист економічної конкуренції в частині повнення електронної картки та обміну купюр встановлено наступне.

КП "Харківський метрополітен" є юридичною особою та зареєстровано виконавчим комітетом Харківської міської ради 17.12.2009, номер запису 1480145000045664, ідентифікаційний код – 04805918, місцезнаходження: 61052, м. Харків, вул. Енгельса, буд. 29.

КП «Харківський метрополітен» засноване на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.05.2009 № 997-р «Про передачу цілісного майнового комплексу Державного підприємства «Харківський метрополітен», рішень 36 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 30.09.2009р. № 222/09 «Про комунальну власність м. Харкова» та № 233/09 «Про реорганізацію шляхом перетворення Державного підприємства «Харківський метрополітен».

Згідно з довідкою серії АА № 675095 з ЄДРПОУ одним з видів діяльності КП "Харківський метрополітен" є пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (код за КВЕД 49.31).

Предметом діяльності Підприємства є надання послуг з перевезення пасажирів.

Отже, здійснюючи господарську діяльність, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП "Харківський метрополітен" є суб'єктом господарювання.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про міський електричний транспорт» транспортні послуги - перевезення пасажирів та їх багажу міським електричним транспортом, а також надання інших послуг, пов'язаних з таким перевезенням.

Крім цього, відповідно до статті 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» послуга з перевезення пасажирів чи вантажів – перевезення пасажирів чи вантажів транспортними засобами на договірних умовах із замовником послуги за плату.

Споживачами послуг з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування є мешканці та гості міста Харкова.

Отже, товаром та товарними межами ринку є послуги з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування.

КП "Харківський метрополітен" надає послуги з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування тільки в межах міста Харкова, отже територіальними межами ринку є місто Харків.

В місті Харкові перевезення пасажирів на маршрутах загального користування, крім КП "Харківський метрополітен", здійснюється міським електричним транспортом (трамваями, тролейбусами) та автомобільним транспортом (автобусами).

Згідно з інформацією, наданою КП "Харківський метрополітен", загальний обсяг перевезених пасажирів Підприємством за 2012 рік складає 239 275,1 тис. пасажирів.

Частка Підприємства на ринку послуг з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування за підсумками 2012 року складає 42% в межах міста Харкова.

Отже, відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП "Харківський метрополітен" має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування в місті Харкові.

КП "Харківський метрополітен" запроваджена система автоматичного проходу через автоматичний контрольний пункт на станціях метрополітену.

Автоматичний контрольний пункт (надалі - турнікет) – пристрій пасажирської автоматики, який встановлено на вході в вестибюлі станцій метрополітену, призначений для контролю засобів оплати за проїзд та пропуск пасажирів на станції метрополітену.

Скористатися послугою метрополітену – сплатити за проїзд можливо через:

- безконтактну електронну картку, яка буває трьох видів: комерційна, пільгова, студентська;

- квиток;

- посвідчення, що надає право безкоштовного проїзду.

Безконтактна електронна картка (надалі – БЕК) – пластикова картка багаторазового використання з вмонтованим в неї магнітним пристроєм, в пам'яті якого розміщується інформація щодо поточного рахунку, а саме суми передплати за проїзд в метрополітені та інші ідентифікаційні дані. Картка призначена для проходу на станції метрополітену через турнікети, які мають зчитувальні пристрої для БЕК.

Придбати БЕК можливо у автоматах з продажу БЕК на станціях метрополітену, вартість БЕК складає 7,00 грн., при цьому, на рахунку карти є поповнення 3,00 грн., загальна вартість БЕК при покупці складає 10,00 грн.

При проході пасажира через турнікет на станції здійснюється зменшення рахунку БЕК в розмірі вартості однієї поїздки.

Поповнити БЕК можливо у терміналах поповнення рахунку, розташованих у вестибюлях та пішохідних переходах станцій метрополітену, максимальний ресурс поповнення 500,00 грн., приймаються купюри будь-якого номіналу 1 грн., 2 грн., 5 грн., 10 грн. тощо.

За інформацією КП «Харківський метрополітен», поповнення БЕК на 0,50 грн. пасажир може безкоштовно здійснити в пунктах обслуговування безконтактних електронних карток на станціях метрополітену «Історичний музей» к. №14 або «Метробудівників ім. Г.І. Ващенко» к. №36 при умові надання БЕК із залишком грошових коштів менше діючого тарифу проїзду в метрополітені.

Слід зазначити, що на інших станціях метрополітену поповнити БЕК на 0,50 грн. не можливо та, при цьому, грошові кошти, що знаходяться на рахунку картки, поверненню не підлягають.

В 2011 році рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 10.03.2011 № 133 затверджений тариф на перевезення пасажирів метрополітеном у розмірі 2,00 грн. за одну поїздку замість 1,50 грн.

Враховуючи, що поповнення БЕК не можливо здійснити на більшості станцій метро на 0,50 грн., у громадян, які користуються БЕК при оплаті за послуги з перевезення пасажирів в період підвищення тарифу на перевезення пасажирів (з 1,50 до 2,00 грн. за поїздку), залишився залишок у розмірі 0,50 грн.

Для споживачів, які мають намір поповнити БЕК на 0,50 грн., існують бар'єри у вигляді додаткових витрат часу (необхідність доїхати до станцій метрополітену «Історичний музей» або «Метробудівників ім. Г.І. Ващенко») та коштів (плата за проїзд до станцій метрополітену «Історичний музей» або «Метробудівників ім. Г.І. Ващенко»).

Крім вищенаведеного, сплатити за проїзд в метрополітені можливо через квиток.

Придбати квиток можливо у автоматичній квитковій касі на станціях метрополітену. Такими касами приймаються купюри номіналом лише 1,00 грн., 2,00 грн., 5,00 грн., монети 0,50 грн. За допомогою будь-якого набору цих грошей споживач має можливість придбати один квиток для разового проведення операції.

При цьому, у разі відсутності у споживача купюр та монет зазначеним номіналом, здійснити обмін купюр з більшим номіналом (наприклад 10,00 грн., 20,00 грн. та більше) у нього немає можливості.

За інформацією КП «Харківський метрополітен» розмін купюр на станціях метрополітену не проводиться.

Отже, споживач не має можливості здійснити обмін купюр номіналом більше 5,00 грн. Це може призвести до ущемлення інтересів споживачів, оскільки в такому випадку споживач змушений або купувати БЕК вартістю 10,00 грн. (яка йому не потрібна) або шукати за межами станції метрополітену можливість обміну купюр.

Нездійснення КП «Харківський метрополітен» заходів по обміну купюр номіналом більше 5,00 грн. та забезпечення можливості щодо поповнення на 50 копійок безконтактних електронних карток або їх зняття на всіх станціях метрополітену може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Така бездіяльність Підприємства була б неможливою за умов зазнання ним значної конкуренції на ринку послуг з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування, адже в такому випадку споживач (мешканці та гості міста Харкова) мав би можливість обирати між кількома перевізниками, і, у разі ущемлення його інтересів, обрав би іншого.

Бездіяльність КП "ХАРКІВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН", яка полягає у нездійсненні заходів по обміну купюр номіналом більше 5,00 грн. та забезпечення можливості щодо поповнення на 0,50 грн. безконтактних електронних карток або їх зняття на всіх станціях метрополітену, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування в місті Харкові, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Враховуючи викладене, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", частиною першою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ХАРКІВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН» такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити бездіяльність, яка полягає у нездійсненні заходів по обміну купюр номіналом більше 5,00 грн. та забезпечення можливості щодо поповнення на 0,50 грн. безконтактних електронних карток або їх зняття на всіх станціях метрополітену та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з перевезення пасажирів на маршрутах загального користування в місті Харкові, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, шляхом здійснення заходів по обміну купюр номіналом більше 5,00 грн. та забезпечення можливості щодо поповнення на 0,50 грн. безконтактних електронних

карток або їх зняття на всіх станціях метрополітену, а також усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють.

2. Про виконання рекомендацій КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ "ХАРКІВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН" повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України в 3 - місячний термін з дня отримання рекомендацій.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

А. Косолапов



СЕРГІЙ КОСОЛАПОВ
ГОЛОВНИЙ СПЕЦІАЛІСТ
ЗАГАЛЬНОГО ВІДДІЛУ
КАЛЕНЬКОВА О. М.

16.08.2016